

Finansutskottets betänkande 2018/19:FiU4

Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om anslag för 2019 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m., som uppgår till ca 25,2 miljarder kronor. Utskottet avstyrker en motion med förslag om högre anslag. Liberalerna avstår från ställningstagande när det gäller anslagsbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i ett särskilt yttrande.

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Behandlade förslag

Proposition 2018/19:1 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Ett yrkande i en motion från allmänna motionstiden 2018/19.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Budgetprocessen i riksdagen	4
Betänkandets disposition	5
Utskottets överväganden	6
Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 26	
Statsskuldräntor m.m.	6
Anslag inom utgiftsområde 26	7
Särskilt yttrande	13
Anslag inom utgiftsområde 26 (L)	13
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	14
Propositionen	14
Motion från allmänna motionstiden 2018/19	14
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och motionärernas anslagsförslag	15
<i>Tabeller</i>	
Tabell 1 Utgiftsmässiga räntor på statsskulden 2017–2021	8
Tabell 2 Kostnadsmässiga räntor på statsskulden 2017–2021	9
Tabell 3 Utveckling av provisionsutgifter 2013–2017	10
Tabell 4 Utveckling av provisionsutgifter 2017–2021	11

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Anslag inom utgiftsområde 26

Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 26 enligt regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2018/19:1 utgiftsområde 26 punkt 1 och avslår motion

2018/19:2950 av Mats Persson m.fl. (L).

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Stockholm den 18 december 2018

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Gunilla Carlsson (S), Niklas Wykman (M), Oscar Sjöstedt (SD), Adnan Dibrani (S), Emil Källström (C), Ulla Andersson (V), Jessika Roswall (M), Dennis Dioukarev (SD), Ingela Nylund Watz (S), Jakob Forssmed (KD), Ingemar Nilsson (S), Mats Persson (L)*, Sven-Olof Sällström (SD), Janine Alm Ericson (MP), Jan Ericson (M) och Mattias Karlsson i Luleå (M).

* Avstår från ställningstagande, se särskilt yttrande.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta ärende behandlas regeringens budgetproposition 2018/19:1 i de delar som gäller utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. och ett motionsyrkande från allmänna motionstiden 2018/19. Regeringens förslag till riksdagsbeslut och motionsförslaget finns i bilaga 1.

I bilaga 2 finns en sammanställning av regeringens förslag till anslag för 2019 samt de avvikelser från dessa som föreslås i anslagsmotioner.

I propositionen anförs att särskilda principer har tillämpats vid utformningen av propositionen med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering (prop. 2018/19:1 utg. omr. 26 s. 9). Utgångspunkten för förslagen i propositionen har varit den budget som riksdagen har beslutat för 2018 efter förslag i budgetpropositionen för 2018. Vidare har vissa generella justeringar av anslagen gjorts i enlighet med vad som redovisas i propositionen. Regeringen har avstått från att redovisa den framtida politiska inriktningen för utgiftsområdet.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom *ett* beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Riksdagen har bifallit Moderaternas och Kristdemokraternas reservation om utgiftsramarna och bestämt utgiftsramen för 2019 för utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. till 25 155 200 000 kronor (prop. 2018/19:1, bet. 2018/19:FiU1, rskr. 2018/19:62). I detta betänkande föreslår finansutskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen. Riksdagens ställningstagande till anslag för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat. I propositionen lämnar regeringen en sådan redovisning. Mot bakgrund av de principer som tillämpats vid utformningen av propositionen med anledning av att den har beslutats av en övergångsregering har dock regeringen avstått från att redovisa sina slutsatser av de presenterade resultaten.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21). Av riktlinjerna framgår att riksdagen beställer och tar emot information om resultatet av statens verksamhet.

Regeringens resultatredovisning av utgiftsområde 26 sker vartannat år genom utvärderingar av statsskuldspolitiken och redovisas i en skrivelse. Åren däremellan redovisar regeringen i budgetpropositionen sin preliminära syn på den genomförda statsskuldspolitiken.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att målet och regeringens resultatredovisning behandlas först. Därefter behandlar utskottet de förslag i budgetpropositionen och det motionsförslag som gäller anslag inom utgiftsområde 26.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Propositionen

I enlighet med kraven i budgetlagen (2011:203) lämnar regeringen i propositionen en resultatredovisning i förhållande till de av riksdagen beslutade målen. Mot bakgrund av de principer som tillämpats vid utformningen av propositionen har dock regeringen avstått från att redovisa sina slutsatser av de presenterade resultaten.

Riksdagen har beslutat om målet för utgiftsområde 26. Målet för statsskuldförvaltningen är att statsskulden ska förvaltas så att kostnaden för skulden långsiktigt minimeras, samtidigt som risken i förvaltningen beaktas. Förvaltningen ska ske inom ramen för de krav som penningpolitiken ställer.

Regeringens resultatredovisning av utgiftsområde 26 sker vartannat år genom utvärderingar av statsskuldspolitiken och redovisas i en skrivelse. Åren däremellan redovisar regeringen i budgetpropositionen sin preliminära syn på den genomförda statsskuldspolitiken. Den senaste utvärderingen av statsskuldspolitiken behandlades av utskottet våren 2018 (skr. 2017/18:104, bet. 2017/18:FIU46, rskr. 2017/18:396).

Kompletterande information

Regeringens riktlinjebeslut för statsskuldens förvaltning 2019

Regeringen fattade den 15 november beslut om riktlinjer för hur statsskulden ska förvaltas. Riktlinjebeslutet för 2019 innebär att löptidsstyrningen av den nominella och den reella kronskulden slås ihop. Ett gemensamt löptidsmål för kronskulden ersätter den nuvarande styrningen som är uppdelad i nominell (4,3–5,5 år) och real (6–9 år) kronskuld. Kronskuldens löptidsintervall ändras därmed till 4–6,5 år. Styrningen av valutaskuldens löptid behålls oförändrad, liksom styrningen av statsskuldens sammansättning.

I riktlinjebeslutet anför regeringen att Riksgäldskontorets medelsförvaltning sedan 2017 stundtals har varit onormalt stor och att regeringen gett Riksgäldskontoret i uppdrag att om möjligt vidta åtgärder för att kassaöverskottet ska återgå till en historiskt normal nivå. Regeringen skriver att Riksgäldskontoret i sitt riktlinjeförslag redovisat orsakerna till den uppkomna situationen och tänkbara åtgärder.

Regeringen konstaterar sammanfattningsvis att överskottet kommer att minska gradvis när stora obligationslån förfaller de närmaste åren och att minskningen snabbas på genom att Riksgäldskontoret använder kassamedel till att refinansiera lån till Riksbanken. Men att få ned kassan till normal nivå

på kort sikt skulle enligt regeringen kräva drastiska åtgärder som inte är förenliga med målet om långsiktig kostnadsminimering.

Anslag inom utgiftsområde 26

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. enligt regeringens förslag. Riksdagen avslår motionen, som innebär en högre ram för utgiftsområdet än vad riksdagen har beslutat.

Jämför det särskilda yttrandet (L).

Propositionen

Utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. omfattar tre anslag: räntor på statsskulden, oförutsedda utgifter och Riksgäldskontorets provisionsutgifter i samband med upplåning och skuldförvaltning. Utgiftsområdet ingår inte i utgifterna under utgiftstaket för staten.

I budgetpropositionen för 2019 föreslår regeringen att anslagen för utgiftsområde 26 uppgår till 25,2 miljarder kronor. Det är en ökning med ca 13,8 miljarder kronor jämfört med nivån enligt budgetpropositionen för 2018. För 2020 beräknas utgifterna för ramen uppgå till 24,1 miljarder kronor, vilket är en ökning med 2 miljarder kronor jämfört med budgetpropositionen för 2018. För 2021 beräknas utgifterna uppgå till 8,6 miljarder kronor. De högre utgifterna gäller anslaget 1:1 Räntor på statsskulden.

Utfallet för utgiftsområdet uppgick 2017 till 10,6 miljarder kronor och var därmed 8,8 miljarder högre än 2016. För 2018 förväntas utfallet för utgifterna bli 2,3 miljarder högre än vad som anvisades i statens budget för 2018. De högre utfallen gäller huvudsakligen anslaget 1:1 Räntor på statsskulden.

Anslaget 1:1 Räntor på statsskulden

Anslaget får användas för utgifter för räntor på statsskulden och påverkas av storleken på statsskulden, inhemska och utländska räntenivåer, kronans växelkurs samt Riksgäldskontorets upplånings- och skuldförvaltningsteknik.

Utgifterna för anslaget beräknas 2018 uppgå till 13,5 miljarder kronor, vilket är 2,3 miljarder kronor högre än vad som anvisades efter förslag i budgetpropositionen för 2018. Enligt regeringen beror det i huvudsak på att de svenska räntorna blivit lägre, vilket visserligen har medfört lägre betalningar för lån, men även högre kursförluster vid förtidsinlösen av lån. Behovet av ytterligare medel till anslaget behandlas i regeringens förslag till höständringsbudget för 2018 (prop. 2018/19:2 , bet. 2017/18:FiU11, rskr. 2018/19:63–71).

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 25 miljarder kronor för 2019 på anslaget 1:1 Räntor på statsskulden. Det är en ökning med 13,8 miljarder kronor jämfört med den ursprungligen beslutade budgeten för 2018, och beror på civilrättsligt bindande avtal avseende räntebetalningar och ersättningar i samband med förfall och byten av obligationer.

Utgiftsmässiga räntor på statsskulden

Den budgetpåverkande redovisningen av statsskuld räntorna är utgiftsmässig och i stort sett baserad på hur mycket som betalas varje år. Ränteutgifterna är därmed starkt beroende av vilken upplåningsteknik som används och kan uppvisa stora svängningar mellan åren som inte direkt kan hänföras till den underliggande skuld-, ränte- och valutakursutvecklingen under motsvarande period. Förutom löpande ränteutgifter samt över- och underkurser från emissioner av statsobligationer utgörs de totala ränteutbetalningarna även av utgifter i form av realiserade kursdifferenser vid återköp av obligationer och realiserade valutakursdifferenser.

I tabell 1 redovisas de utgiftsmässiga statsskuld räntorna 2017–2021. För 2018–2021 finns huvudsakligen två sinsemellan motverkande faktorer som påverkar utgifterna: stigande marknadsräntor och en minskande statsskuld. Ränteutgifterna 2019 beräknas bli förhållandevis höga till följd av kursförluster i samband med byten av obligationer. Att räntebetalningarna är relativt höga 2020 beror främst på att en realobligation som förfaller 2020 ger upphov till en stor betalning av upplupen inflationskompensation på ca 10,5 miljarder kronor. Därutöver förfaller ett antal obligationer med en relativt hög kupongränta fram till 2020, vilket innebär att betalningarna på utestående obligationer 2021 sammantaget förväntas bli lägre.

Tabell 1 Utgiftsmässiga räntor på statsskulden 2017–2021

Miljarder kronor, utfall 2017 och prognos 2018–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Räntor på lån i svenska kronor	15,1	16,5	19,5	26,0	11,10
Räntor på lån i utländsk valuta	-0,5	-0,5	0,5	0,5	0,5
Över-/underkurser vid emission	-9,5	-3,5	-1,5	0,0	0,5
Summa räntor	5,0	12,5	18,5	26,5	12,0
Räntor på in- och utlåning	-2,1	-2,0	-2,0	-2,5	-3,5
Valutakursförluster/vinster	-1,9	1,0	3,0	0,0	0,0
Kursförluster/-vinster	9,5	2,0	5,5	0,0	0,0
Summa ränteutgifter	10,5	13,5	25,0	24,0	8,5

Källa: Prop. 2018/19:1 utg.omr. 26.

Kostnadsmässiga räntor på statsskulden

Kostnadsmässiga räntor används vid beräkningen av statens finansiella sparande och för att följa kostnadsutvecklingen för statsskulden. Kostnadsmässig redovisning innebär att räntorna periodiseras över lånets löptid, vilket betyder att de bokförs till det år som de uppstår, i stället för till när de faktiska betalningarna genomförts. Det innebär att realiserade valuta-

och räntekursförluster inte räknas med och att det därmed går att följa den underliggande utvecklingen av ränteutgifterna.

Tabell 2 visar att räntekostnaderna väntas öka efter 2017 och framöver i takt med att marknadsräntorna stiger. Statsskulden väntas dock minska t.o.m. 2021.

Tabell 2 Kostnadsmässiga räntor på statsskulden 2017–2021

Miljarder kronor, utfall 2017 och prognos 2018–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Summa räntor enligt tabell 1	5,0	12,5	18,5	26,5	12,0
Summa kostnadsjustering	-0,5	-5,0	-8,0	-13,0	1,5
Summa räntekostnader	4,5	7,5	10,5	13,5	13,5

Källa: Prop. 2018/19:1 utg.omr. 26.

Ränteutvecklingen på statsskulden och ränteutgifternas storlek

Regeringen anför att de utgiftsmässiga statsskuldsräntorna har minskat från ca 90 miljarder kronor i början av 2000-talet till ca 11 miljarder kronor 2017. Som andel av BNP minskade statsskuldsräntorna under motsvarande period från ca 3,3 procent till ca 0,2 procent. Minskningen beror främst på att marknadsräntorna har sjunkit men även på att statsskuldens andel av BNP har minskat.

Ränteutgifterna väntas öka 2017–2020 för att sedan minska 2021. Uttryckt som andel av BNP beräknas utgifterna för statsskuldsräntorna öka från 0,2 procent 2017 till 0,3 procent 2018 och 0,5 procent 2019 och 2020, och sedan falla tillbaka till 0,2 procent 2021.

Anslaget 1:2 Oförutsedda utgifter

Anslaget får användas för oförutsägbara utgifter, inklusive utgifter för ersättningar till enskilda för skador av statlig verksamhet enligt lagakraftvunnen dom eller efter uppgörelse samt för utgifter för skador inom landet som uppkommit under tidigare krigsförhållanden. Medel från anslaget tas i anspråk efter beslut av regeringen i varje enskilt fall.

Regeringen bedömer att det även fortsättningsvis behövs ett anslag för oförutsedda utgifter och för vissa speciella ändamål om andra medel inte står till förfogande. Kammarkollegiet bör därför efter beslut av regeringen även fortsättningsvis få betala ut ersättningar av detta skäl.

Regeringen ska i efterhand redovisa för riksdagen vilka utgifter som täckts genom att medel från anslaget tagits i anspråk. Finansiering av utgifter från anslaget ska ske genom indrag från annat anslag. Användningen av anslaget och beslutade indrag med anledning av detta redovisas i årsredovisningen för staten.

Utgifterna för anslaget beräknas för 2018 uppgå till 15 miljoner kronor, vilket är 5 miljoner kronor mer än vad som anvisades efter förslag i budgetpropositionen för 2018. I regeringens förslag till höständeringsbudget för 2018 framgår att högsta domstolen i en dom från 2014 (mål nr T 5628-12)

fastställt att staten är ersättningskyldig för ekonomisk förlust till följd av fiskeförbud i Torne älvs fiskeområde och att de slutliga beräkningarna av ersättningskostnaderna visar att kostnaderna kommer att överstiga anvisade medel på anslaget för 2018. Behovet av ytterligare medel till anslaget behandlas i regeringens förslag till höständringsbudget (prop. 2018/19:FiU2, bet. 2018/19:FiU11, rskr. 2018/19:63–71).

Regeringen föreslår att 10 miljoner kronor anvisas på anslaget 1:2 Oförutsedda utgifter för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 10 miljoner kronor för respektive år.

Anslaget 1:3 Riksgäldskontorets provisionsutgifter

Anslaget får användas för utgifter för Riksgäldskontorets provisionskostnader i samband med upplåning och förvaltning av statsskulden. Utgifterna redovisas utanför utgiftstaket på samma sätt som ränteutgifterna för statsskulden. Anslaget omfattas också av ett särskilt bemyndigande som är beloppsmässigt obegränsat för att säkerställa att regeringen alltid ska kunna fullgöra sina åtaganden gentemot långivarna.

Riksgäldskontoret betalar ut provisioner till olika marknadsaktörer och externa förvaltare som arbetar på Riksgäldskontorets uppdrag. De externa förvaltarna får både en fast och en rörlig provision baserat på deras resultat. Riksgäldskontorets styrelse beslutade våren 2018 att avveckla den externa förvaltningen.

Av tabell 3 framgår att provisionsutgifterna har varierat mellan 64 och 139 miljoner kronor under perioden 2013–2017, vilket beror på att Riksgäldskontorets upplåning skett med olika instrument och metoder. Avvägningen mellan vilka instrument som ska användas görs av Riksgäldskontoret inom de ramar som regeringen gett genom riktlinjerna för statsskuldens förvaltning.

Tabell 3 Utveckling av provisionsutgifter 2013–2017

Miljoner kronor, utfall 2013–2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Försäljningsprovisioner	45,3	46,5	46,4	37,3	34,7
Provisioner externa förvaltare	14,8	11,7	44,0	24,8	16,0
Futuresprovisioner	7,6	11,2	8,1	2,2	2,7
Provisioner valutaupplåning	8,9	27,8	30,0	0,0	0,0
Övriga provisioner	0,3	18	10,4	10,6	10,9
Summa provisionsutgifter	16,9	115,1	139,0	74,8	64,3

Källa: Prop. 2018/19:1 utg.omr. 26.

De två faktorer som spelar störst roll för provisionskostnadernas storlek är vilka upplåningskostnader som används och hur väl de externa förvaltarna lyckas med sitt uppdrag. Som mest har de externa förvaltarna kunnat få 20 procent av marginalavkastningen. Vid höga provisioner är också avkastningen hög, vilket totalt sett gett lägre kostnader för hela utgiftsområdet. Vinsterna redovisas på anslaget 1:1 Räntor på statsskulden.

I tabell 4 redovisas utfallet för provisionskostnaderna 2017 och en prognos för kostnadsutvecklingen 2018–2021.

Tabell 4 Utveckling av provisionsutgifter 2017–2021

Miljoner kronor, utfall 2017 och prognos 2018–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Försäljningsprovisioner	34,7	34,7	34,7	34,7	34,7
Provisioner externa förvaltare	16,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Futuresprovisioner	2,7	1,5	1,5	1,5	1,5
Provisioner valutaupplåning	0,0	0,0	0,0	17,9	17,9
Övriga provisioner	10,9	15,2	10,6	9,9	10,2
Summa provisionskostnader	64,3	58,4	46,8	64,0	64,3

Anm. Beloppen är avrundade och summerar inte alltid.

Källa: Prop. 2018/19:1 utg.omr. 26.

Eftersom Riksgäldskontorets styrelse beslutat att avveckla den externa förvaltningen kommer inga provisionsutgifter att belasta anslaget efter 2018. Utgifterna för 2018 avser ersättning för det arbete som bedrivits fram till avvecklingstidpunkten den 30 mars 2018. Variationen i de totala provisionsutgifterna över prognosperioden förklaras till stor del av provisioner för valutaupplåning. För 2018 och 2019 planeras ingen valutaupplåning för staten eftersom de obligationer i utländsk valuta som Riksgäldskontoret planerar att ge ut 2018 och 2019 vidareutlånas till Riksbanken. Vidareutlåningen till Riksbanken antas i prognosen upphöra vid årsskiftet 2019/2020.

Regeringen föreslår att 145,2 miljoner kronor anvisas på anslaget 1:3 Riksgäldskontorets provisionsutgifter för 2019. För 2020 och 2021 beräknas anslaget till 145,2 miljoner kronor för respektive år.

Motionen

I kommittémotion 2018/19:2950 av Mats Persson m.fl. (L) föreslås att riksdagen anvisar anslag inom utgiftsområde 26 enligt vad som framgår av bilaga 1.

I motionen anförs att det finansiella sparandet bör öka, vilket kan ge möjlighet för statsskulden att minska i en snabbare takt än vad som aviseras i budgetpropositionen. Liberalerna står fortsatt bakom det gällande målet för statsskuld förvaltningen. För att hålla nere kostnadsutvecklingen är det avgörande att de offentliga finanserna på både kort och lång sikt är hållbara och att marknadsaktörerna har en hög tilltro till Sveriges betalningsförmåga. Politiken inom området är därför nära kopplad till frågan om överskotts målet och det finanspolitiska ramverket.

För att underlätta nyföretagande föreslår Liberalerna ändrade regler för periodiseringsfonder och att det generella systemet för periodiseringsfonder görs enhetligt mellan bolagsformer. Förslaget leder till utgiftsökningar på sammanlagt 39 miljoner kronor under anslaget 1:1 Räntor på statsskulden.

Tidigare behandling

En liknande motion (2017/18:3793) med förslag till att ändra regler för periodiseringsfonder och att det generella systemet för periodiseringsfonder görs enhetligt mellan bolagsformer behandlades av utskottet i betänkande 2017/18:FiU4 och avstyrktes då.

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlade under våren 2018 den senaste utvärderingen av statsskuldspolitiken (bet. 2017/18:FiU46, rskr. 2017/18:396). Såvitt utskottet kunde bedöma visade regeringens utvärdering att regeringens riktlinjer under utvärderingsperioden legat i linje med det övergripande statsskuldspolitiska målet och att Riksgäldskontoret bedrivit verksamheten i enlighet med målet och regeringens riktlinjer. Utskottet koncentrerade sig därefter på Riksgäldskontorets likviditetsöverskott och likviditeten på den svenska obligationsmarknaden. Utskottet utgick från att både Riksgäldskontoret och regeringen i förslaget till riktlinjer och i riktlinjerna för 2019 nogga skulle analysera likviditetssituationen på statspappersmarknaden och vad som eventuellt kunde behöva göras för att upprätthålla en likvid marknad i nominella svenska statsobligationer. Utskottet konstaterar att regeringen i riktlinjebeslutet för 2019 framför allt redogör för möjliga åtgärder för att minska Riksgäldskontorets likviditetsöverskott.

Behovet av ytterligare medel på utgiftsområdet för 2018 behandlas i proposition 2018/19:2 Höständringsbudget för 2018 (bet. 2018/19:FiU11, rskr. 2018/19:63–71). Som regeringen anför i propositionen får anslaget 1:1 Räntor på statsskulden överskridas om det är nödvändigt för att fullgöra statens betalningsåtaganden. Det är alltså inte nödvändigt att regeringen föreslår en höjning av anslaget på ändringsbudget. Finansutskottet har dock tidigare uttalat att utskottet förutsätter att regeringen överväger om det finns anledning att föreslå riksdagen ändringar av anslaget för statsskuldräntor när utgifterna förväntas avvika väsentligt från anvisade medel (bet. 2002/03:FiU11 s. 50). Utskottet välkomnar att regeringen gjorde detta i höständringsbudgeten för 2018.

Utskottet föreslår att riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. enligt regeringens förslag. Utskottet konstaterar att förslaget i den aktuella motionen innebär en högre ram för utgiftsområdet än vad riksdagen har beslutat, och avstyrker därmed yrkandet i motionen.

Särskilt yttrande

Anslag inom utgiftsområde 26 (L)

Mats Persson (L) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 6 december 2018 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 26 inte får överstiga 25 155 200 000 kronor 2019 (bet. 2018/19:FiU1). Eftersom Liberalernas förslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan vi inte reservera oss till förmån för vårt förslag. Liberalernas budgetalternativ bör också ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat. Därför väljer vi att avstå från att delta i beslutet och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Liberalernas politik inom utgiftsområde 26.

För att underlätta nyföretagande föreslår Liberalerna ändrade regler för periodiseringsfonder och att det generella systemet för periodiseringsfonder görs enhetligt mellan bolagsformer. Förslaget leder till utgiftsökningar på sammanlagt 39 miljoner kronor under anslaget 1:1 Räntor på statsskulden.

Liberalerna anser att det finansiella sparandet bör öka, vilket kan ge möjlighet för statsskulden att minska i en snabbare takt än vad som aviseras i budgetpropositionen. Liberalerna står fortfarande bakom det gällande målet för statsskultsförvaltningen. För att hålla nere kostnadsutvecklingen är det avgörande att de offentliga finanserna på både kort och lång sikt är hållbara och att marknadsaktörerna har en hög tilltro till Sveriges betalningsförmåga. Politiken inom området är därför nära kopplad till frågan om överskottsmalet och det finanspolitiska ramverket.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2018/19:1 Budgetpropositionen för 2019 utgiftsområde 26:

1. Riksdagen anvisar ramanslagen för budgetåret 2019 under utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. enligt tabell 1.1.

Motion från allmänna motionstiden 2018/19

2018/19:2950 av Mats Persson m.fl. (L):

Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

BILAGA 2

Regeringens och motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2019 inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m.

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen				L
		M	SD	C	KD	
1:1 Räntor på statsskulden	25 000 000					+39 000
1:2 Oförutsedda utgifter	10 000					
1:3 Riksgäldskontorets provisionsutgifter	145 200					
Summa för utgiftsområdet	25 155 200	±0	±0	±0	±0	+39 000